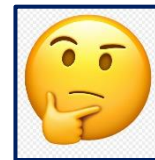

Hersiening Inoefening Vaslegging
Graad 5 – kwartaal 2 – werkopdrag 1 – 2024

Vermenigvuldiging en deling

Die inhoud van hierdie materiaal is volgens die Jaarlikse Onderrigplan van die Departement van Basiese Onderwys 2024.

Afdeling A – Veelvoude en faktore:
Wiskundige agtergrond en kennis!!!

1.1 Veelvoude – is die antwoord wanneer jy twee getalle vermenigvuldig.

VOORBEELD: $V_2 = \{2; 4; 6; 8; 10\dots\}$
 $1 \times 2; 2 \times 2; 3 \times 2; 4 \times 2; 5 \times 2$
 $V_5 = \{5; 10; 15; 20; 25\dots\}$
 $1 \times 5; 2 \times 5; 3 \times 5; 4 \times 5; 5 \times 5$

1.2 Faktore – 'n getal wat presies in 'n ander getal kan indeel sonder 'n res.

VOORBEELD: $F_{12} = \{1; 2; 3; 4; 6; 12\}$
Faktorpare van 12 $1 \times 12; 2 \times 6; 3 \times 4$
 $F_{15} = \{1; 3; 5; 15\}$
Faktorpare van 15 $1 \times 15; 3 \times 5;$

Leer hierdie konsepte!!!

1. Beantwoord die vrae oor veelvoude:

1.1 Skryf die eerste 5 veelvoude van 4 _____ (1)

1.2 Skryf die eerste 5 veelvoude van 7 _____ (1)

1.3 Skryf die veelvoude van 3 vanaf 18 tot 27 _____ (1)

1.4 Skryf die veelvoude van 6 tussen 24 en 42 _____ (1)

2. Beantwoord die volgende vrae oor faktore:

2.1 Skryf al die faktore van 24 neer _____ (1)

2.2 Skryf die faktorpare van 24 neer _____ (1)

2.3 Skryf al die faktore van 32 neer _____ (1)

2.

2.4 Skryf die faktorpare van 32 neer _____ (1)

2.5 Skryf al die faktore van 50 neer _____ (1)

2.6 Skryf die faktorpare van 50 neer _____ (1)

Afdeling B – Vermenigvuldiging met heelgetalle:

Maak seker jy verstaan!!!

METODE 1 – Breek die tweede getal op in faktore:

Wiskundige agtergrond en kennis!!!

1.1 As jy 15 met 20 moet vermenigvuldig, kan jy dit so doen!

1.2 Kry die faktore van 20: $F_{20} = \{1; 2; 4; 5; 10; 20\}$

1.3 Skryf die faktorpare neer: $1 \times 20; 2 \times 10; 4 \times 5$

1.4 Kies die maklikste een: 2×10

VOORBEELD: $15 \times 20 = 15 \times 2 \times 10$
 $= 30 \times 10$
 $= 300$

1. Gebruik die metode en beantwoord die volgende vrae volledig:

1.1 23×30 $F_{30} = \{1; 2; 3; 5; 6; 10; 15; 30\}$
Faktorpare = $1 \times 30; 2 \times 15; 3 \times 10; 5 \times 6$
Kies jou eie een: 3×10
Getalsin: $23 \times 30 = 23 \times 3 \times 10$
 $= 69 \times \underline{\hspace{2cm}}$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (2)

1.2 25×18 $F_{18} = \{1; 2; 3; \underline{\hspace{1cm}}; \underline{\hspace{1cm}}; \underline{\hspace{1cm}}\}$
Faktorpare = $1 \times 18; 2 \times 9; 3 \times 6$
Kies jou eie een: 3×6
Getalsin: $25 \times 18 = 25 \times 3 \times 6$
 $= 75 \times \underline{\hspace{2cm}}$
 $= (70 \times 6) + (5 \times 6)$
 $= 420 + 30$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (5)

1.3 43×16 $F_{16} = \{1; 2; \underline{\hspace{1cm}}; \underline{\hspace{1cm}}; \underline{\hspace{1cm}}\}$
Faktorpare = $1 \times 16; \underline{\hspace{2cm}}; \underline{\hspace{2cm}}$
Kies jou eie een: 2×8
Getalsin: $43 \times 16 = 43 \times 2 \times 8$
 $= 86 \times \underline{\hspace{2cm}}$
 $= (80 \times 8) + (6 \times 8)$
 $= 640 + \underline{\hspace{2cm}}$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (8)

1.4 24×35 $F_{35} = \{1; 5; \underline{\hspace{1cm}}; \underline{\hspace{1cm}}\}$

3.

Getalsin: Faktorpare = 1×35 ; _____
Kies jou eie een: 5×7
 $24 \times 35 = 24 \times 5 \times 7$
 $= 120 \times \underline{\hspace{2cm}}$
 $= (100 \times 7) + (\underline{\hspace{2cm}} \times \underline{\hspace{2cm}})$
 $= 700 + 140$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (7)

METODE 2 – Breek enige van die twee getalle op en meng die metodes:

Verg baie konsentrasie, insig en baie goeie verduideliking!!!

Wiskundige agtergrond en kennis!!!

1.1 As jy 26 met 23 moet vermenigvuldig, kan jy dit so doen!

1.2 Breek die tweede getal op in 20 en 3 [$20 + 3 = 23$]

VOORBEELD: $26 \times 23 = 26 \times (20 + 3)$
 $= (26 \times 20) + (26 \times 3)$ [Breek 26 op in 20 en 6]
[Faktorpaar van 20] $= (26 \times 2 \times 10) + (20 \times 3) + (6 \times 3)$
 $= (52 \times 10) + 60 + 18$
 $= 520 + 78$
 $= 598$

2. Gebruik beide metodes in kombinasie en beantwoord die vrae volledig:

2.1 $37 \times 28 = 37 \times (20 + 8)$
 $= (37 \times 20) + (37 \times 8)$
 $= (37 \times 2 \times 10) + (30 \times 8) + (7 \times 8)$
 $= (74 \times 10) + 240 + 56$
 $= \underline{\hspace{2cm}} + 240 + 56$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (2)

2.2 $29 \times 34 = 29 \times (30 + 4)$
 $= (29 \times 30) + (29 \times 4)$
 $= (29 \times 3 \times 10) + (20 \times 4) + (9 \times 4)$
 $= (87 \times 10) + \underline{\hspace{2cm}} + 36$
 $= \underline{\hspace{2cm}} + 80 + 36$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (3)

2.3 $36 \times 31 = 36 \times (30 + 1)$
 $= (36 \times 30) + (36 \times \underline{\hspace{2cm}})$
 $= (36 \times 3 \times 10) + (30 \times 1) + (6 \times 1)$
 $= (108 \times 10) + \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$
 $= \underline{\hspace{2cm}} + 30 + \underline{\hspace{2cm}}$
 $= \underline{\hspace{2cm}}$ (6)

2.4 $45 \times 38 = 45 \times (30 + 8)$

4.

$$\begin{aligned} &= (45 \times \underline{\quad}) + (45 \times 8) \\ &= (45 \times 3 \times 10) + (30 \times 8) + (15 \times 8) \\ &= (135 \times 10) + 240 + (10 \times 8) + (5 \times 8) \\ &= \underline{\quad} + 240 + 80 + \underline{\quad} \\ &= \underline{\quad} \end{aligned} \tag{4}$$

3. Voltooi die volgende getalsinne:

- 3.1 $18 \times 12 = 18 \times \underline{\quad} \times 10$ 3.2 $14 \times 15 = 14 \times 3 \times \underline{\quad}$
3.3 $34 \times 16 = 34 \times \underline{\quad} \times \underline{\quad}$ 3.4 $24 \times 27 = 24 \times 3 \times \underline{\quad} \times \underline{\quad}$
3.5 $22 \times 18 = 22 \times \underline{\quad} \times \underline{\quad} \times 3$ (8)

4. Vermenigvuldig driesyfergetalle met tweesyfergetalle:

VOORBEELD: $123 \times 15 = 123 \times (10 + 5)$
                          $= (123 \times 10) + (123 \times 5)$
                          $= (123 \times 10) + (100 \times 5) + (20 \times 5) + (3 \times 5)$
                          $= 1\,230 + 500 + 100 + 15$
                          $= 1\,845$

Gebruik die voorbeeld en doen die volgende:

4.1 213×13 _____
_____
_____
_____
_____ (5)

4.2 143×28 _____
_____
_____
_____
_____ (5)

4.3 238×43 _____

5.

---

(5)

5. Vultooi die volgende getalsinne:

5.1 $18 \times 25 = (18 \times \underline{\quad}) + (18 \times 5)$ (1)

5.2 $34 \times 46 = (34 \times 40) + (34 \times \underline{\quad})$ (1)

5.3 $\underline{\quad} \times 19 = (16 \times 10) + (16 \times \underline{\quad})$ (2)

5.4 $234 \times 48 = (234 \times 40) + (234 \times \underline{\quad})$ (1)

5.5 $345 \times 64 = (\underline{\quad} \times 60) + (345 \times \underline{\quad})$ (2)

6. Bereken die ontbrekende getalle:

[ONTHOU: Vermenigvuldiging en deling is **INVERSE** bewerkings]

6.1 $\square \div 134 = 23$ _____

---

(5)

6.2 $\square \div 234 = 38$ _____

---

(5)

6.3 $\square \div 333 = 45$ _____

6.

---

(5)

7. Woordsomme met vermenigvuldiging:

7.1 'n Skoolbus kan 24 passasiers vervoer. Hoeveel passasiers kan vervoer word met 9 busse?

Getalsin: _____

Bewerkings: _____

Antwoord: _____

(6)

7.2 Een krat lemoene het 'n massa van 45 kg. Hoeveel sal 23 kratte weeg?

Getalsin: _____

Bewerkings: _____

Antwoord: _____

(6)

7.3 Die onderwyser koop penne vir R26 'n houer. Hoeveel sal die onderwyser betaal vir 54 houers?

Getalsin: _____

Bewerkings: _____

7.

Antwoord: _____ (6)

7.4 By 'n fees is 'n stalletjie wat stukke pizza verkoop vir R12.
Hulle verkoop altesaam 325 stukke pizza. Hoeveel geld het hulle gemaak?

Getalsin: _____

Bewerkings: _____
_____
_____
_____

Antwoord: _____ (6)

Afdeling C – Deling met heelgetalle:

Wiskundige agtergrond en kennis!!!

- 1.1 In graad 4 het jy geleer dat vermenigvuldiging en deling teenoorgestelde bewerkings is.
- 1.2 Wanneer jy vermenigvuldig raak jou antwoord groter: $8 \times 6 = 48$
- 1.3 As jy deel raak jou antwoord kleiner: $48 \div 6 = 8$
- 1.4 In graad 5 praat ons van **INVERSE** bewerkings. [Dit beteken dieselfde as teenoorgestelde.]
- 1.5 Jy kan ook inverse bewerkings gebruik om antwoorde te toets.
- 1.6 Soos in graad 4 gebruik ons die **leidraadbord** om te deel.

VOORBEELD: $213 \div 6$

Leidraadbord
$20 \times 6 = 120$
$30 \times 6 = 180$
$5 \times 6 = 30$
$1 \times 6 = 6$

Maak seker jy verstaan!!!

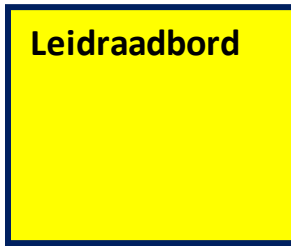
Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal
$30 \times 6 = 180$	$213 - 180 = 33$
$5 \times 6 = 30$	$33 - 30 = 3$

ANTWOORD: $213 \div 6 = 30 + 5 \text{ res } 3 = 35 \text{ res } 3$

8.

1. Gebruik hierdie metode en doen die volgende:

1.1 $145 \div 3$

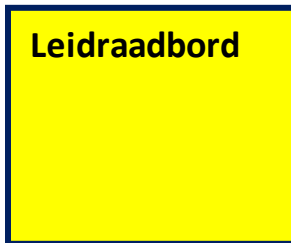

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(4)

1.2 $289 \div 7$

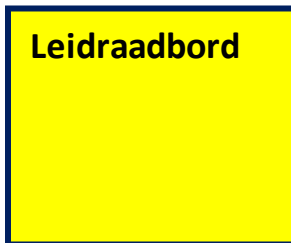

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(4)

1.3 $529 \div 8$

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(4)

2. Bereken die ontbrekende getal in elke getalsin:

2.1 $28 \div 7 = \underline{\quad}$

2.2 $24 \div \underline{\quad} = 3$

2.3 $\underline{\quad} \div 7 = 5$

2.4 $44 \div \underline{\quad} = 4$

2.5 $\underline{\quad} \div 6 = 9$

2.6 $64 \div 8 = \underline{\quad}$

2.7 $81 \div \underline{\quad} = 9$

2.8 $96 \div \underline{\quad} = 24$

(8)

9.

3. Deling met 'n tweesyfergetal:

VOORBEELD: $432 \div 16$

Leidraadbord
$20 \times 16 = 320$
$25 \times 16 = 400$
$1 \times 16 = 16$
$2 \times 16 = 32$

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal
$25 \times 16 = 400$	$432 - 400 = 32$
$2 \times 16 = 32$	$32 - 32 = 0$

ANTWOORD: $432 \div 16 = 25 + 2 = 27$ (5)

Gebruik hierdie metode en doen die volgende:

3.1 $290 \div 15$

Leidraadbord

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: $290 \div 15 =$ _____ (5)

3.2 $324 \div 14$

Leidraadbord

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: $324 \div 14 =$ _____ (5)

3.3 $468 \div 24$

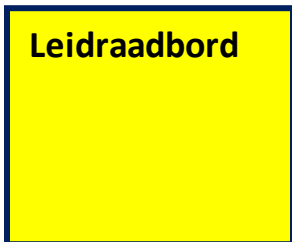
Leidraadbord

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: $468 \div 24 =$ _____ (5)

10.

3.4 $765 \div 36$

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: $765 \div 36 =$ _____ (5)

4. Bereken die ontbrekende getalle: [Jy werk met **INVERSE** bewerkings]

4.1 $20 \times \underline{\quad} = 80$ en $80 \div 20 = \underline{\quad}$ (2)

4.2 $130 \div 10 = \underline{\quad}$ en $\underline{\quad} \times 10 = 130$ (2)

4.3 $80 \times 3 = \underline{\quad}$ en $\underline{\quad} \div 3 = \underline{\quad}$ (3)

4.4 $550 \div 5 = \underline{\quad}$ en $\underline{\quad} \times 110 = \underline{\quad}$ (3)

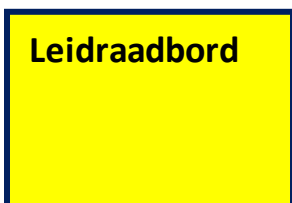
4.5 $20 \times 40 = \underline{\quad}$ en $\underline{\quad} \div \underline{\quad} = 40$ (3)

4.6 $\underline{\quad} \div 7 = 80$ en $80 \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$ (3)

5. Woordsomme met deling:

5.1 Een skoolbus kan 24 leerders vervoer. Hoeveel busse is nodig om 600 leerders te vervoer?

Oop getalsin: _____

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____ (6)

5.2 Ons het 672 km gery in 7 uur. Bereken ons gemiddelde spoed in km/h?

Oop getalsin: _____

11.

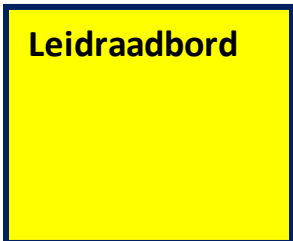
Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(6)

5.3 Ons klas van 33 leerders gaan op 'n uitstappie wat R2 805 gaan kos.
Hoeveel geld sal elkeen van die leerders moet betaal?

Oop getalsin: _____

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(6)

5.4 Ons afrigter koop 8 hokkieballe vir R216. Wat sal sy betaal vir 24 balle?
[Lees hierdie som baie goed voordat jy begin.]

Oop getalsin: _____

Vermenigvuldig	Trek af om die verskil te bepaal

ANTWOORD: _____

(6)

Oop getalsin: _____

Bewerkings: _____

_____

_____

ANTWOORD: _____

(4)